Ֆինանսական հաշվետվություններ և Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ՀԱԷԿ-ի շինարարություն» ՓԲԸ

31 դեկտեմբերի 2024թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia

T +374 10 50 09 64/61

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9

Հեռ.՝ +374 10 50 09 64/61

«ՀԱԷԿ-ի շինարարություն» ՓԲԸ բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՀԱԷԿ-ի շինարարություն» ՓԲԸ բաժնետերերին (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ *«Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար»* բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված *«Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի»* (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ նշված պահանջների և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքի համաձայն: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության

գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան
«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի տնօրեն

Էմիլ Վասիլյան
Առաջադրանքի պատասխանատու

30 հունիսի 2025թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Հասույթ	5	10,170,845	13,331,309
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(7,471,232)	(11,238,984)
Համախառն շահույթ		**2,699,613**	**2,092,325**
Այլ եկամուտ		21,885	47,386
Իրացման և շուկայավարման ծախսեր		(19,967)	(19,640)
Վարչական ծախսեր	7	(285,681)	(385,368)
Ակնկալվող պարտքային կորստի գծով ծախս		(28,690)	(98,662)
Այլ ծախսեր	8	(439,657)	(719,264)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		**1,947,503**	**916,777**
Ֆինանսական եկամուտ (ծախս), զուտ		(86,163)	(78,089)
Այլ ոչ գործառնական օգուտ (վնաս), զուտ		46,343	18,443
Շահույթ մինչև հարկերը		**1,907,683**	**857,131**
Շահութահարկի գծով ծախս	9	(377,096)	(164,929)
Տարվա շահույթ		**1,530,587**	**692,202**
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		**1,530,587**	**692,202**

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 44-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում		36,000	-
Ոչ նյութական ակտիվներ		516	621
Հիմնական միջոցներ	10	2,063,082	2,467,977
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	995,573	1,253,697
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	13	-	79,905
Ոչ ընթացիկ ակտիվների համար տրված կանխավճարներ		26,946	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		**3,122,117**	**3,802,200**
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	14	6,538,168	4,632,444
Պայմանագրային ակտիվներ	5	123,422	35,609
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	15	3,017,132	2,514,453
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	2,669,316	2,133,202
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		**12,348,038**	**9,315,708**
Ընդամենը ակտիվներ		**15,470,155**	**13,117,908**

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կապիտալ և պահուստներ	17		
Կանոնադրական կապիտալ		540,000	540,000
Էմիսիոն եկամուտ		253,400	253,400
Պահուստային կապիտալ		81,000	19,000
Կուտակված շահույթ		1,982,901	514,314
Ընդամենը սեփական կապիտալ		**2,857,301**	**1,326,714**
Պարտավորություններ			
Ոչ ընթացիկ			
Վարձակալության գծով պարտավորություն	11	441,198	637,399
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	11	55,353	101,574
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	13	4,411	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		**500,962**	**738,973**
Ընթացիկ			
Պայմանագրային պարտավորություններ	15	7,604,177	5,252,927
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	18	1,967,209	2,142,317
Ստացված փոխառություններ կապակցված կողմերից	12	1,359,238	1,765,927
Բանկային վարկեր	12	388,290	1,056,300
Վերադարձի իրավունքով ֆակտորինգի գծով պարտավորություն	15	362,761	362,314
Վարձակալության գծով պարտավորություն	11	229,485	239,380
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		200,732	233,056
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		**12,111,892**	**11,052,221**
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		**15,470,155**	**13,117,908**

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2025թ.-ի հունիսի 30-ին՝

Աշոտ Վարդանյան
Տնօրեն

Արտակ Նահապետյան
«Նեքսիա Արմենիա» ՓԲԸ ներկայացուցիչ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 44-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Պահուստային կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մնացորդ	136,060	253,400	19,000	1,863,012	2,271,472
Տարվա շահույթ	-	-	-	692,202	692,202
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	**-**	**-**	**-**	**692,202**	**692,202**
Թողարկված բաժնետիրական կապիտալ	**403,940**	**-**	**-**	**-**	**403,940**
Շահաբաժիններ	-	-	-	(2,040,900)	**(2,040,900)**
Գործարքներ սեփականատերերի հետ	**403,940**	**-**	**-**	**(2,040,900)**	**(1,636,960)**
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**540,000**	**253,400**	**19,000**	**514,314**	**1,326,714**
Տարվա շահույթ	-	-	-	1,530,587	1,530,587
Պահուստային կապիտալի համալրում	-	-	62,000	(62,000)	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	**540,000**	**253,400**	**62,000**	**1,468,587**	**1,530,587**
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**540,000**	**253,400**	**81,000**	**1,982,901**	**2,857,301**

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 44-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2024թ.	2023թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների իրացումից մուտքեր	11,811,608	14,287,172
Մուտքեր գործառնական այլ գործունեությունից	1,692	11,528
Վճարումներ մատակարարներին	(7,73,299)	(11,806,332)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(2,207,728)	(2,239,003)
Վճարումներ պետական բյուջե	(1,752,250)	(1,551,482)
Ստացված կանխավճարներ պայմանագրային ակտիվների գծով	2,351,250	2,178,162
Այլ գործառնական վճարումներ	(25,243)	(31,597)
Շահութահարկի գծով վճարումներ	(233,056)	(16,074)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ, զուտ	**2,222,974**	**832,374**

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

		2024թ.	2023թ.
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(304,888)	(157,633)
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքից մուտքեր		-	10,523
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարումներ		(363,268)	(216,291)
Ստացված տոկոսներ		130,543	113,423
Ներդրումային գործունեությունից ստացված (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		**(537,613)**	**(249,978)**
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Ստացված վարկերից և փոխառություններից մուտքեր		5,967,154	7,346,927
Ստացված վարկերի և փոխառությունների մարումներ	19	(6,961,115)	(5,372,725)
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից մուտքեր	19	-	403,940
Վճարված շահաբաժիններ	**Error! Reference source not found.**	-	(2,223,855)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		(154,708)	**(120,938)**
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ (նվազում)		536,692	615,745
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա		(578)	232
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբում		2,133,202	1,517,225
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ տարվա վերջում		**2,669,316**	**2,133,202**

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 44-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«ՀԱԷԿ-ի շինարարություն» ՓԲԸ բաժնետերերին

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (ՀՀ) դրամով)

1 Գործառնությունների բնույթը

«ՀԱԷԿ-ի Շինարարություն» ՓԲԸ (Ընկերության) գործունեության հիմնական տեսակներն են՝

- էներգետիկական կառույցների շինարարություն,
- արտաքին ինժեներական ցանցերի և սարքավորումների իրականացման աշխատանքներ,
- շենքերի և շինությունների կասկադի կառուցում,
- մետաղյա կոնստրուկցիաների արտադրություն,
- ցեմենտ-բետոնյա, գիպսե իրերի արտադրություն,
- գյուղատնտեսական գործունեություն:

Ընկերությունն իր գործունեության որոշ տեսակները ՀՀ օրենսդրության համաձայն ենթակա են լիցենզավորման: Ընկերության գործող լիցենզիաները տրամադրվել են քաղաքաշինության նախարարության կողմից 23.10.2007թ. և 23 06.2011թ.-ին՝ անժամկետ և ներառում են.

- Լիցենզիա N 11282-01՝ Շինարարության իրականացում՝ բնակելի, հասարակական և արտադրական ոլորտի:
- Լիցենզիա N 11282-02՝ Շինս րարության իրականացում՝ տրանսպորտային ոլորտի;
- Լիցենզիա N 11282-03՝ Շինարարության իրականացում՝ հիդրոտեխնիկական ոլորտի;
- Լիցենզիա N 11282-04՝ Շինարարության իրականացում՝ էներգետիկ ոլորտի:

2 Ընդհանուր տեղեկատվություն, ՖՀՄՍ-ներին համապատասխանության հավաստում և անընդհատության ենթադրություն

«ՀԱԷԿ-ի Շինարարություն» ՓԲԸ (Ընկերություն) հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն և հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում 1999թ. նոյեմբերի 25-ին: Ընկերության վկայականի գրանցման թիվն է՝ 83.120.00856, ՀՎՀՀ՝ 04412536:

Ընկերության բաժնետերերն են Աշոտ Վարդանյանը և Հրաչիկ Վարդանյանը 80.01% և 19.99% բաժնեմասնակցությամբ համապատասխանաբար:

Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2024թ. կազմել է 408 մարդ (2023թ.՝ 354 մարդ):

Ընկերությունն ունի ներդրումներ Ինտերինժստրոյ Հոլդինգ ՓԲԸ-ում և Գլոբալ Քոնսթրաքշն Քոմփանի ՓԲԸ-ում: Հաշվի առնելով այն, որ Ինտերինժստրոյ Հոլդինգ ՓԲԸ-ն լուծարվել է, իսկ Գլոբալ Քոնսթրաքշն Քոմփանի ՓԲԸ գործունեությունը ժամանակավորապես դադարեցված է, այս ընկերություններում ունեցած սկզբնական արժեքով հաշվառվող ներդրումներն արժեզրկվել են:

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ք. Երևան, Շարուրի փող. 36/2:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական հաշվետվությունների մեկնաբանությունների միջազգային կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ ղեկավարությունը կարծում է, որ Ընկերությունն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս ղեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Ընկերության շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը բախվում է մարտահրավերների՝ կապված աշխարհաքաղաքական լարվածության, մասնավորապես՝ Ադրբեջանի կողմից շարունակվող ագրեսիայի և տարածաշրջանային անկայունության հետ: Ուկրաինայի պատերազմն էլ ավելի է բարդացրել իրավիճակը՝ առաջացնելով առևտրի խափանումներ, Ռուսաստանի դեմ պատժամիջոցներ և համաշխարհային գնաճ: Հայաստանի կախվածությունը Ռուսաստանից թուլացել է՝ ազդելով առևտրի, դրամական փոխանցումների և անվտանգության երաշխիքների վրա՝ դրդելով Հայաստանին դիվերսիֆիկացնել իր տնտեսական հարաբերությունները, թեև դա էլ իր ռիսկերն է պարունակում:

Հայկական դրամը սպասվածից ավելի ուժեղ գտնվեց՝ զսպելով գնաճը, բայց դժվարություններ ստեղծելով արտահանողների և արտարժութային պարտավորություններ ունեցող ձեռնարկությունների համար: Համաշխարհային գնաճը և էներգայի աճող գները ճնշում են գործադրում Հայաստանի տնտեսության վրա՝ հատկապես ներմուծումից կախվածության պատճառով:

Չնայած այս մարտահրավերներին՝ ձեռնարկությունները դիվերսիֆիկացնում են մատակարարման շղթաները և ուսումնասիրում նոր շուկաներ, իսկ կառավարության բարեփոխումների ջանքերը երկարաժամկետ կայունության ուղի են ապահովում: Այնուամենայնիվ, Հայաստանի հաջողությունը կախված կլինի իր ձեռնարկատիրության՝ այդ ռիսկերը արդյունավետորեն նավարկելու կարողությունից:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ընկերության ղեկավարությունը շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Նոր և վերանայված ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ

3.1 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդունված նոր

Ընթացիկ տարում Բանկն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2024թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2024թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- *«Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ»* (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ),
- *«Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալությամբ գործարքներում»* (ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ),
- *«Մատակարարման շղթայի ֆինանսավորման մեխանիզմներ»* (ՀՀՄՍ 7 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ),
- *«Կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ»* (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ):

3.2 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև.

- *«Փոխանակելիության բացակայություն»* (ՀՀՄՍ 21 փոփոխություն),
- *«Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ»* (ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ),
- ՖՀՄՍ 18 *«Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»*,
- ՖՀՄՍ 19 *«Դուստր ձեռնարկություններ առանց հանրային հաշվետվողականության. բացահայտումներ»:*

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Պատրաստման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

4.2 Կլիմային առնչվող հարցեր

Ընկերությունը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բախվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ ֆինանսական ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների երկարաժամկետ փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները, և երաշտը:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ զրոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ձախողման հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված:

Ընկերությունը գիտակցում է հետագա ջանքերի անհրաժեշտությունը՝ կլիմայական գործոնները Ընկերության ռիսկերի կառավարման գնահատականներում և արձանագրություններում ամբողջությամբ ինտեգրելու գործում:

4.3 Արտարժույթ

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (ՀՀ դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել կիրառելի է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: ՀՀ դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	413.89	447.90

Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են պատմական արժեքով (հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը), բացառությամբ իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների, որոնք վերահաշվարկվում են իրական արժեքի չափման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով:

4.4 Հասույթ

Հասույթը ձևավորվում է հիմնականում շինարարական և կառուցապատման աշխատանքների գծով ծառայությունների մատուցումից, ոչ մետաղական հանքաարդյունաբերության հանածո հանդիսացող շինանյութերի և բետոնի իրացումից:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Ընկերությունն առաջնորդվում է 5-քայլի գործընթացով.

1. Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
2. Բացահայտել կատարման պարտականությունները
3. Որոշել գործարքի գինը
4. Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
5. Ճանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունը(ները) բավարարված են

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Ընկերությունը ճանաչում է դեռևս չբավարարված կատարման պարտականությունների համար ստացված հատուցման դիմաց պայմանագրային պարտավորությունները և արտացոլում է այդ գումարները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես Պայմանագրային պարտավորություններ (տե՛ս ծանոթագրություն 15): Նման ձևով, եթե Ընկերությունը բավարարում է կատարման պարտականությունը մինչև հատուցման ստանալը, Ընկերությունը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում

է կամ պայմանագրային ակտիվ, կամ դեբիտորական պարտք՝ կախված նրանից, թե արդյոք հատուցման ժամկետը լրանալուց առաջ անհրաժեշտ է միայն որոշակի ժամանակ, թե այլ լրացուցիչ պայման:

Հասույթը ճանաչվում է դուրսգրման մեթոդով՝ հիմնված ապրանքների կամ ծառայությունների արժեքի ուղղակի չափման վրա, պայմանագրով նախատեսված մնացած ապրանքների կամ ծառայությունների փոխանցման ամսաթվի դրությամբ: Ընտրված դուրսգրման մեթոդը լիովին արտացոլում է Ընկերության կատարողականը կատարման պարտականությունների ամբողջական բավարարման ուղղությամբ: Դուրսգրման մեթոդը կարող է ներառել մինչ օրս արված կատարողականը, սահմանված հիմնաքարային ամսաթվերը կամ կատարողականի վրա ծախսված ժամանակը:

4.5 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	-	20-50 տարի
Փոխանցող հարմարանքներ, մեքենա-սարքավորումներ, տրանսպորտային միջոցներ	-	5-20 տարի
Տնտեսական գույք	-	1-8 տարի
Այլ	-	5 տարի:

Քանի որ հողի համար հնարավոր չէ որոշել վերջավոր օգտակար ծառայության ժամկետ, համապատասխան հաշվեկշռային արժեքը չի մաշվում:

4.6 Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը՝ որպես վարձակալ

Ընկերությունը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների արժեքը ներառում է վարձակալության գծով ճանաչված պարտավորությունների գումարը, կատարված սկզբնական ուղղակի ծախսումները և վարձակալության գծով վճարումները, որոնք կատարվել են մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ կամ դրանից

առաջ՝ հանած վարձակալության վճարները: Եթե Ընկերությունը համոզված չէ, վարձակալված ակտիվի նկատմամբ սեփականության իրավունք ձեռք բերելու հարցում, ապա օգտագործման իրավունքի ձևով ճանաչված ակտիվները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով՝ դրանց գնահատված օգտակար ծառայության և վարձակալության ժամկետից ավելի կարճ ժամանակահատվածում: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման:

Վարձակալության ճանաչումը և չափումը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Վարձակալության գծով վարձավճարները ներառում են հաստատուն վճարումներ՝ հանած վարձակալության ստացվելիք վճարները, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձակալության գծով վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Ընկերությունը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպիցոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե ընկերությունը խելամտորեն համոզված չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը: Վարձակալության գծով փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ տեղի է ունենում վճարման պատճառ հանդիսացող իրադարձությունը կամ պայմանը:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունն այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել:

Վարձակալության գծով վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվարկելիս Ընկերությունը օգտագործում է փոխառության տոկոսադրույքը վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, եթե վարձակալության մեջ նշված տոկոսադրույքը հեշտությամբ որոշել հնարավոր չէ: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը կնվազեցվի վարձակալության գծով վճարումների չափով և կմեծացվի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների չափով: Ի լրումն, վարձակալության գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է՝ արտացոլելու վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, բովանդակության փոփոխություն, հաստատուն վճարումների կամ հիմքում ընկած ակտիվի ձեռքբերման գծով գնահատման փոփոխություն:

4.7 Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվներն արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի զուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

4.8 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Ընկերության՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամուտում կամ այլ ֆինանսական արդյունքներում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են Ծանոթագրություն 12-ում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող).

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունն աննշան է, զեղչում չի կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Ընկերության դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և այլ դեբիտորական պարտքերի մեծամասնությունը:

Ֆինանսական ակտիվներ՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են «հավաքագրման համար պահվող» կամ «հավաքագրման և վաճառքի համար պահվող» բիզնես մոդելներից տարբեր մոդելի շրջանակներում, դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Հետագայում, անկախ բիզնես մոդելից, բոլոր այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց պայմանագրային դրամական հոսքերը չեն հանդիսանում միայն մայր գումարի և հաշվարկված տոկոսի մարում, հաշվառվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բոլոր ածանցյալ ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են այս կատեգորիայում, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, որոնց համար գործում են հեջավորման հաշվառմանը ներկայացվող պահանջները:

Այս կատեգորիայում դասակարգված ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ օգուտը կամ կորուստները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում: Այս կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշվում է գործող շուկայի գործարքներին հղում կատարելով կամ, այն պարագայում, երբ առկա չէ գործող շուկա՝ կիրառելով գնահատման մեթոդ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»: ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են տրված վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով առևտրային դեբիտորական պարտքերը, պայմանագրային ակտիվները որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն և վարկային պարտավորությունները և որոշ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը (թողարկողի համար), որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթում կամ վնասի միջոցով

Պարտքային կորուստների ճանաչումն այլևս կախված չէ Ընկերության՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից: Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Ընկերությունը դիտարկում է ավելի ընդլայնված տեղեկատվություն ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Ապագայամետ գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ («Փուլ 1») և
- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ («Փուլ 2»):

«Փուլ 3»-ն ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ:

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները», մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր և պայմանագրային ակտիվներ

Ընկերությունը հաշվառում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը և պայմանագրային ակտիվներն՝ օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Ընկերությունն օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից:

Ընկերությունը գնահատում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումը հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ, դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից: ՖՀՄՍ 9-ի՝ արժեզրկմանը ներկայացվող պահանջների կիրառման մանրամասն վերլուծությունն արտացոլված է Ծանոթագրություն 22-ում:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը, և ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են Ծանոթագրություն 12-ում:

Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Իրական արժեքի և անվանական արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ փոխառությունը ստացվել է սեփականատերերից: Այս դեպքում իրական և անվանական արժեքների միջև տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես լրացուցիչ կապիտալ: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է ապագա վարձակալական վճարների ներկա զեղչված արժեքով, այնուհետև հետագա հաշվետու ժամանակահատվածներում ամորտիզացվում՝ ըստ օգտագործման պայմանների և կիրառվող տոկոսադրույքի:

4.9 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հումքի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք՝ իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

4.10 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Պետական շնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Ընկերության կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սիստեմատիկորեն փոխանցվում են շահույթ կամ վնաս՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները ճանաչվում են սիստեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Պետական շնորհը, որը հատկացվում է Ընկերությանը՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

4.11 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

4.12 Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուդվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ո՛չ հաշվապահական շահույթի, ո՛չ էլ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք կապված են դուստր ընկերություններում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների ու համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցությունների հետ, բացառությամբ այն դեպքերի, որտեղ Ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկելու ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը, և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի տեսանելի ապագայում: Նմանատիպ ներդրումների և մասնակցությունների հետ կապված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է հարկվող շահույթի առկա լինելը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը, և որը կմարվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված

հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

4.13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները՝ ճանապարհին:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Ընկերությունը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

4.14 Սեփական կապիտալ, պահուստներ և շահաբաժինների վճարումներ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Բաժնետիրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքը:

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնեմասերի թողարկման հետ, նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից, շահութահարկի գծով եկամուտը հանելուց հետո:

Կուտակված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

4.15 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

(ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,

(բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,

Երբ աշխատակիցները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցում են ծառայություններ, Ընկերությունն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չզեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայությունների դիմաց, ճանաչում է՝

(ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չզեղչված գումարը, Ընկերությունը պետք է ճանաչի այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի,

(բ) որպես ծախս, եթե գումարը չի ներառվել այլ ակտիվի արժեքի մեջ:

Վճարովի բացակայություններ

Վճարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են հետևյալ կերպ.

(ա) կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքներն ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ,

(բ) չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Պարգևավճարներ

Պարգևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Ընկերությունն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը վճարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի:

4.16 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում ղեկավարության կատարած նշանակալի դատողություններ և գնահատման անորոշություն

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

Պաշարներ

Ղեկավարությունը գնահատում է պաշարների զուտ իրացման արժեքը՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հասանելի ամենավստահելի ապացույցները: Այս պաշարների ապագա իրացման վրա կարող են ազդեցություն ունենալ ապագա տեխնոլոգիաները կամ շուկայով առաջնորդվող այլ փոփոխությունները, որը կարող է նվազեցնել ապագա վաճառքի գները:

Շինարարական պայմանագրերից հասույթ

Շինարարական պայմանագրերից հասույթի ճանաչված գումարները և համապատասխան դեբիտորական պարտքերն արտացոլում են յուրաքանչյուր պայմանագրի արդյունքի և կատարման աստիճանի վերաբերյալ ղեկավարության հնարավորինս լավագույն գնահատականը: Առավել բարդ պայմանագրերի մասով՝ հատկապես ավարտմանը հասցնելու հետ կապված ծախսերի և պայմանագրի շահութաբերության որոշման մասով առկա է գնահատման էական անորոշություն:

Իրական արժեքի չափումը

Այն պարագայում, երբ գործող շուկաների տվյալները բացակայում են, ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ: Այս գործընթացն ընդգրկում է գնահատումների և ենթադրությունների մշակում, որոնք համահունչ են նրա հետ, թե ինչպես շուկայի մասնակիցները կգնահատեին գործիքը: Ղեկավարությունն իր ենթադրությունների համար որպես հիմք է վերցնում դիտարկելի տեղեկատվությունը, սակայն այդպիսի տեղեկատվությունը միշտ չէ, որ հասանելի է: Այս պարագայում ղեկավարությունն օգտագործում է հասանելի լավագույն տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական գներից, որոնք կարող են ստացվել պարզած ձեռքի գործարքի պարագայում (տե՛ս Ծանոթագրություն 23):

4.22.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված կարևոր դատողություններ

Ստորև ներկայացված են ղեկավարության՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունները, որոնք ամենաէական ազդեցությունն ունեն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ծառայությունների և շինարարական պայմանագրերից հասույթի ճանաչումը

Քանի որ շինարարական պայմանագրերից հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում, հաշվետու ժամանակաշրջանում ճանաչված հասույթի գումարը կախված է նրանից, թե ինչքանով է բավարարված կատարման պարտականությունը: Համանման եղանակով, շինարարական պայմանագրերից հասույթի ճանաչումը նույնպես պահանջում է էական դատողություն:

Հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչումը

Այն չափը, որով կարող է ճանաչվել հետաձգված հարկային ակտիվ, կախված է այն հավանականության գնահատումից, թե արդյո՞ք ապագայում հասանելի կլինի եկամուտ, որի դիմաց կիրացվեն նվազեցման ենթակա ժամանակավոր տարբերությունները և նախորդ ժամանակաշրջաններից բերված հարկային վնասը: Ի լրումն, անհրաժեշտ է էական դատողություն հարկային միջավայրում իրավական և տնտեսական սահմանափակումների և անորոշությունների գնահատման ժամանակ:

5 Հասույթ

	2024թ.	2023թ.
Աշխատանքների կատարումից	10,061,742	13,180,692
Արտադրանքի վաճառքից և ծառայությունների մատուցումից	109,103	150,617
	10,170,845	**13,331,309**

2024թ.-ի հասույթը ներառում է 29,586 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 200,000 հազար ՀՀ դրամ), որը ձևավորվել է նախկին ժամանակաշրջաններում բավարարված կամ մասամբ բավարարված կատարման պարտականություններից՝ պայմանագրերի փոփոխությունով պայմանավորված:

Ընկերության հասույթն ըստ ճանաչման ժամկետայնության ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	2023թ.
Ժամանակի մեջ ինչ որ պահին փոխանցվող ապրանքներ	10,047,423	13,295,700
Ժամանակի ընթացքում փոխանցվող ծառայություններ	123,422	35,609
Ընդամենը	**10,170,845**	**13,331,309**

6 Վաճառքի ինքնարժեք

	2024թ.	2023թ.
Աշխատանքների ինքնարժեք	7,387,598	11,140,314
Արտադրանքի և ծառայությունների ինքնարժեք	83,634	98,670
	7,471,232	**11,238,984**

7 Վարչական ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Հատուցումներ աշխատակիցներին	111,429	188,697
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	62,914	105,995
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	20,367	20,407
Գրասենյակային և հեռահաղորդակցության գծով ծախսեր	12,942	11,868
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	28,783	12,060
Բանկային և ապահովագրության գծով ծախսեր	23,137	23,712
Այլ	26,109	22,629
	285,681	**385,368**

8 Այլ ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Պահպանման ծախսեր	407,152	669,167
Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի իրական արժեքի փոփոխություն	1,489	-
Պաշարների փչացումից կորուստներ	12,934	12,330
Վարձակալված ակտիվների մաշվածության գծով ծախսեր	7,579	27,330
Տույժեր և տուգանքներ	4,788	691
Արտարժույթի փոխարկման ծախսեր	3,725	8,827
Այլ	1,990	919
	439,657	**719,264**

9 Շահութահարկի գծով ծախս

	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հարկ	292,780	240,503
Հետաձգված հարկ (տե՛ս Ծանոթագրություն 13)	84,316	(75,574)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	**377,096**	**164,929**

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2023թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ-ների)	1,907,683		857,131	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2023թ.՝ 18%)	343,383	18.0	154,284	18.0
(Չհարկվող եկամուտ) չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	33,713	1.8	10,645	1.2
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	**377,096**	**19.8**	**164,929**	**19.2**

10 Հիմնական միջոցներ

	Հող, շենքեր և շինու-թյուններ	Փոխանցող հարմարանքներ, մեքենա-սարքավորումներ, տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրա-տնտեսական գույք, այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,087,246	2,899,526	1,303,525	5,290,297
Ավելացում	41	113,765	800,561	914,367
Օտարում	-	(57,390)	(192,053)	(249,443)
Ներքին տեղաշարժ	-	(336)	336	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**1,087,287**	**2,955,565**	**1,912,369**	**5,955,221**
Ավելացում	123,629	45,809	87,123	256,561
Օտարում	-	(8,660)	(130,501)	(139,161)
Վերադասակարգում օգտագործման իրավունքով ակտիվներից	-	12,300	-	12,300
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**1,210,916**	**3,005,014**	**1,868,991**	**6,084,921**
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում				
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	232,056	1,863,594	305,948	2,401,598
Տարվա հաշվարկ	45,256	743,582	379,504	1,168,342
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(48,100)	(34,596)	(82,696)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**277,312**	**2,559,076**	**650,856**	**3,487,244**

	Հող, շենքեր և շինու-թյուններ	Փոխանցող հարմարանքներ, մեքենա-սարքավորումներ, տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրա-տնտեսական գույք, այլ	Ընդամենը
Տարվա հաշվարկ	45,393	227,041	296,798	569,232
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(7,456)	(32,845)	(40,301)
Վերադասակարգում օգտագործման իրավունքով ակտիվներից	-	5,664	-	5,664
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**322,705**	**2,784,325**	**914,809**	**4,021,839**
Հաշվեկշռային արժեք				
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**809,975**	**396,489**	**1,261,513**	**2,467,977**
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**888,211**	**220,689**	**954,182**	**2,063,082**

Հիմնական միջոցներ դասում 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ զրո հաշվեկշռային արժեքով հաշվառվում են 2,463,981 հազար ՀՀ դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 1,851,830 հազար ՀՀ դրամ) սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ:

Բանկային վարկերը և փոխառություններն ապահովելու նպատակով Ընկերությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրել է 2,868,042 հազար ՀՀ դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,344,059 հազար ՀՀ դրամ) հաշվեկշռային արժեք ունեցող հիմնական միջոցներ:

Մաշվածության գծով ծախսը բաշխվել է հետևյալ կերպ՝

	2024թ.	2023թ.
Վաճառքի ինքնարժեք	503,987	1,006,536
Վարչական ծախսեր	51,887	96,760
Այլ ծախսեր (պահպանման ծախսեր)	5,527	16,089
Կապիտալացում անավարտ արտադրանքի արժեքին	7,831	48,957
	569,232	**1,168,342**

11 Վարձակալություն

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

	2024թ.	2023թ.
Մնացորդը տարվա սկզբում	1,253,697	836,113
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխություն	(54,428)	581,048
Մաշվածության հաշվարկ	(203,696)	(163,464)
Մնացորդը տարվա վերջում	**995,573**	**1,253,697**

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ընթացիկ	229,485	239,380
Ոչ ընթացիկ	441,198	637,399
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ	**670,683**	**876,779**

Ընկերությունը 2018թ.-ից կնքել է արտադրական սարքավորումների ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ ՓԲԸ հետ՝ ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես էլ ԱՄՆ դոլարով: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ունի 22 (2023թ.՝ 15) համանման գործող պայմանագիր, որոնց մարման միջին մնացորդային ժամկետը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ 3 տարի է: Այս պայմանագրերից թվով 16-ը ունեն (2023թ.՝ 9) ՀՀ կառավարության կողմից սուբսիդավորվող տոկոսագումարներ, որոնց գծով մնացորդների ներկա արժեքների հանրագումարը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ ճանաչվել է որպես ակտիվներին վերաբերող շնորհներ: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլված է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն:

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն ունի սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործվել միայն Ընկերության կողմից, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը երրորդ կողմին տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունը ենթակա չէ չեղարկման, կամ հնարավոր է դադարեցնել միայն նախատեսված չափով վճարում կատարելու դեպքում: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվն անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն:

Ընկերության վարձակալության գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները և տարվա ընթացքում տեղաշարժերը ներկայացված են ստորև.

	2024թ.	2023թ.
Մնացորդը տարվա սկզբում	876,779	577,606
Պայմանագրի փոփոխություն	(14,594)	606,246
Վարձակալության գծով վճարումներ	(314,193)	(364,978)
Ֆինանսական ծախսի հաշվեգրում	105,105	108,826
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերության ազդեցություն	19,430	3,370
Սուբսիդավորվող մասի վերադասակարգում ակտիվներին վերաբերող շնորհներին	(1,844)	(54,291)
Մնացորդը տարվա վերջում	**670,683**	**876,779**

Վարձակալության գծով վճարներ, որոնք չեն ճանաչվում որպես պարտավորություն

Ընկերությունն ընտրել է կարճաժամկետ վարձակալությունների (12 ամիս կամ ավելի պակաս ակնկալվող ժամկետով) և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար չճանաչել վարձակալության գծով պարտավորություն: Նման վարձակալությունների համար կատարված վճարները ծախսագրվում են գծային հիմունքով: Ի լրումն, թույլատրելի չէ որոշակի փոփոխուն վարձավճարներ ճանաչել որպես վարձակալության գծով պարտավորություն, դրանք ծախսագրվում են իրականացման պահին:**Error! Reference source not found.**

12 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են Ծանոթագրություն 4.8-ում: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր [1]	2,680,681	2,099,776
Սահմանափակված դրամական միջոցներ	2,428,359	2,064,543
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	240,957	68,659
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	**5,349,997**	**4,232,978**
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**5,349,997**	**4,232,978**

[1] այս գումարներն արտացոլում են միայն առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	1,747,528	2,459,913
Վարձակալության գծով պարտավորություն	670,683	876,779
Վերադարձի իրավունքով ֆակտորինգի գծով պարտավորություն	362,761	362,314
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	610,300	917,595
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	**3,391,272**	**4,616,601**
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**3,391,272**	**4,616,601**

Վարկեր և փոխառություններ

	Ընթացիկ	
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Վարկային գիծ ՀՀ դրամով		
Առևտրային բանկ 1	190,010	782,000
Առևտրային բանկ 2	198,280	274,300
Կապակցված կողմերից չապահովված փոխառություններ	1,359,238	1,765,927
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	**1,747,528**	**2,822,227**

Բանկային փոխառություններն ունեն մինչև 1 տարի մարման ժամկետ և տարեկան 8%-12.5% միջին տոկոսադրույք (2023թ.՝ 8%-12.5% տոկոսադրույք):

Վարկերն ապահովված են Ընկերության հիմնական միջոցներով և կապակցված կողմերի գույքով ու երաշխավորություններով (տե՛ս Ծանոթագրություն 10):

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունն ունի անտոկոս ստացված փոխառություններ իր երկու բաժնետերերից: Ընկերությունն անտոկոս փոխառությունների տրամադրման և ստացման բազմաթիվ գործարքներ է կատարել Ընկերության նկատմամբ վերահսկողություն ունեցող անձանց հետ: Գործարքների հիմնական նպատակը հիմնադիրների կողմից դրամական միջոցների հոսքերի և մնացորդների արդյունավետ կառավարումն է: Շատ դեպքերում՝ ելնելով ընթացիկ իրավիճակի անհրաժեշտությունից, այս փոխառությունների տրամադրման խստացման և մարման ժամկետներն ու գումարներն էականորեն տարբերվում են պայմանագրերով սկզբնապես նախատեսված գումարներից և ժամկետներից:

Փաստացիորեն Ընկերությունը չի վերահսկում փոխառությունների տրամադրման ավելացման, և մարման ժամկետներն ու գումարները, և հաշվետու ամսաթվին հաջորդող տասներկու ամիսների ընթացքում հնարավոր է կատարի փոխառությունների չպլանավորված մարումներ՝ ելնելով գործառնական անհրաժեշտություններից: Ուստի անտոկոս փոխառությունների գծով հնարավոր չէ կատարել սպասվող դրամական հոսքերի արժանահավատ կանխատեսում, սակայն ղեկավարության գնահատմամբ այս գումարներն ամբողջությամբ ընթացիկ են և դրանց իրական արժեքը հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ զեղչման ազդեցությունն էական չէ:

Ընթացիկ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ զեղչման ազդեցությունն էական չէ:

Ընկերության տոկոսային և արտարժութային ռիսկերի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 22-ում:

13 Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	2023թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	(79,905)	(4,331)
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախս (փոխհատուցում) (տե՛ս Ծանոթագրություն 9)	84,316	(75,574)
Տարեվերջի մնացորդ	**4,411**	**(79,905)**

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	72,316	(42,158)	30,158
Տրված փոխառություններ	9,989	-	9,989
Պաշարներ	20,525	(20,525)	-
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	11,987	(6,823)	5,164
	114,817	**(69,506)**	**45,311**
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
Հիմնական միջոցներ	20,763	(2,516)	18,247
Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ	9,171	14,370	23,541
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	4,978	2,956	7,934
	34,912	**14,810**	**49,722**
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ (պարտավորություններ)	**79,905**	**(84,316)**	**(4,411)**

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Պաշարներ	51,343	(0,818)	20,525
Տրված փոխառություններ	9,989	-	9,989
Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ	850	(850)	-
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	(58,475)	70,462	11,987
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	29,100	43,216	72,316
	32,807	**82,010**	**114,817**
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
Հիմնական միջոցներ	28,209	(7,446)	20,763
Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ	-	9,171	9,171
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	267	4,711	4,978
	28,476	**6,436**	**34,912**
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ (պարտավորություններ)	**4,331**	**75,574**	**79,905**

14 Պաշարներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հումք և նյութեր	608,446	664,056
Անավարտ արտադրանք	5,927,285	3,692,834
Պատրաստի արտադրանք	2,437	275,554
Ընդամենը պաշարներ	**6,538,168**	**4,632,444**

Անավարտ արտադրանքի մնացորդում ներառված է Երևան, Դավթաշեն 10-րդ փողոց, 15/5 հողամաս հասցեում գտնվող «Բրիջվյու» բնակելի համալիրի կառուցման համար կատարված ծախսումները, այդ թվում 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ համալիրում բնակարանների առքուվաճառքի իրավունքի վաճառքի մասով 5,707,636 հազար ՀՀ դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,658,529 հազար ՀՀ դրամ) և վաճառքի համար մատչելի պատրաստի մասի արժեքը: Համալիրի կառուցումը սկսվել է 2021թ.-ին և ղեկավարությունն ակնկալում է համալիրը շահագործման հանձնել 2026թ.-ի ընթացքում:

Տարվա ընթացքում ծախս ճանաչված պաշարների գումարը կազմում է 9,341,838 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 9,270,276 հազար ՀՀ դրամ): Պաշարները գրավադրված չեն: Պաշարները գրավադրված չեն:

15 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	2,869,100	2,272,986
Պարտքային կորուստների համար պահուստ	(192,263)	(180,621)
Այլ դեբիտորական պարտքեր	3,844	7,411
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**2,680,681**	**2,099,776**
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Տրված կանխավճարներ	353,359	414,636
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	140	41
Անհուսալի դասակարգված կանխավճարների գծով պահուստ	(17,048)	-
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	**336,451**	**414,677**
Ընդամենը առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	**3,017,132**	**2,514,453**

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ապրանքների վաճառքից և ծառայությունների մատուցումից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 104 օր (2023թ.՝ 62 օր): Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Ղեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

Ընկերության՝ համեմատական ժամանակաշրջանի բոլոր առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը վերանայվել են արժեզրկման հայտանիշների առկայության ստուգման համար: Ընկերությունը բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը.

«գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում»: Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս առևտրային դեբիտորական պարտքերը խմբավորվել են՝ ելնելով պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներից և ժամկետանց օրերից: Արժեզրկված ոչ ֆինանսական ակտիվները բիզնես-բիզնես շուկայում աշխատող հաճախորդներից են, որոնք ունեն ֆինանսական դժվարություններ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կորուստի գծով պահուստի մնացորդը համադրվում է տարեսկզբի մնացորդի հետ հետևյալ կերպ.

	2024թ.	2023թ.
Կորուստների գծով պահուստը, տարեսկզբի մնացորդ	180,621	81,959
Տարվա ընթացքում պահուստի ճանաչում	11,642	98,662
Կորուստների գծով պահուստը, տարեվերջի մնացորդ	**192,263**	**180,621**

Ծանոթագրություն 22-ում ներկայացված են պարտքային ռիսկի և ակնկալվող պարտքային ռիսկի վերլուծության վերաբերյալ բացահայտումները: Արժեզրկման պահուստի ընթացիկ և համադրելի գումարները հաշվարկելիս կիրառվել է ՖՀՄՄ 9-ի՝ ակնկալվող կորուստների մոդելը:

Բոլոր առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր հայկական դրամով են:

Պայմանագրային ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կառուցման պայմանագրերի գծով ճանաչված հասույթը այն փոխհատուցելի ծախսերի գծով, որոնք փաստացի կատարվել են, բայց դեռ չեն ընդունվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Այս ակտիվները կճանաչվեն են որպես առևտրային դեբիտորական պարտքեր և կհաշվեփակվեն այդ ակտիվների ձեռքբերման նպատակով հաճախորդներից ստացված կանխավճարի հետ, երբ կառուցման ընթացքում գտնվող նախագծերի ավարտական ակտերը հաստատվեն և Ընկերությունը հաճախորդների հետ կատարի պայմանագրային պարտավորությունների ընդունում-հանձնում:

2021թ.-ից մինչ օրս «Բրիջվյու» բնակելի համալիրի վաճառքի ուղղակի և հիփոթեքային վաճառքներից հաճախորդներից ստացել է 7,604,177 հազար ՀՀ դրամ կանխավճար, որը ճանաչվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ որպես պայմանագրային պարտավորություն: Սույն բնակելի համալիրի մասով, համաձայն գործող օրենսդրական կարգավորումների և արդեն իսկ կնքված պայմանագրային դրույթների, Ընկերությունը բավարարում է կատարման պարտականությունը ավարտական ակտի կնքման պահին:

2023թ.-ից Ընկերությունն ունի ԱԿԲԱ Բանկ ԲԲԸ-ի հետ կնքված վերադարձի իրավունքով երկու ֆակտորինգային պայմանագիր՝ յուրաքանչյուրը 200,000 հազար ՀՀ դրամ սահմանաչափով, որի վճարման պարտավորությունը լրացուցիչ համաձայնագրով դրված է Ընկերության առևտրային գործընկերոջ վրա, որից ստացման ենթական դրամական միջոցների պահանջի իրավունքն Ընկերությունը զիջել է ԱԿԲԱ Բանկ ԲԲԸ-ին: Այս գործարքների գծով պարտավորության մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է ընդամենը 362,761 հազար ՀՀ դրամ, որից 360,000 հազար ՀՀ դրամը մայր գումարի մասով (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 362,314 հազար ՀՀ դրամ):

16 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցները դրամարկղում ու բանկերում և մինչև 3 ամիս մարման ժամկետ ունեցող կարճաժամկետ ներդրումները՝ նվազեցված բանկային օվերդրաֆտի մնացորդով: Ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամարկղում և բանկերում մնացորդները կարող են համադրվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության հոդվածների հետ հետևյալ կերպ.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Կանխիկ միջոցներ		
Բանկային հաշիվներ, այդ թվում՝		
Մնացորդներ ՀՀ դրամով	2,648,533	2,097,495
Մնացորդներ ԱՄՆ դոլարով	8,900	35,707
Մնացորդներ ՌԴ ռուբլով	11,883	-
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**2,669,316**	**2,133,202**
Որից՝		
Սահմանափակված մնացորդներ	2,428,359	2,064,543
Օգտագործման համար մատչելի մնացորդներ	240,957	68,659
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**2,669,316**	**2,133,202**

Ընկերության բանկային հաշիվները պահվում են Հայաստանի հեղինակավոր բանկերում, ուստի դրամական միջոցների պարտքային կորստի ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա գնահատվում է ոչ էական:

Սահմանափակված դրամական միջոցները վերաբերում են Ընկերության կառուցվող շենքից անշարժ գույք գնելու իրավունքի առքուվաճառքի, գրավի, հիփոթեքի և դրամական միջոցների գրավի խառը պայմանագրերին, որոնցով բանկի կողմից վճարված գումարները սահմանափակվում են մինչև Ընկերության կողմից ավարտական ակտի ստորագրման պահը: Այդ ընթացքում դրական մնացորդների վրա բանկը հաշվեգրում և վճարում է տոկոսագումարներ, որոնց նկատմամբ որևէ սահմանափախում չկա:

17 Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Բաժնետոմսերի քանակը, եթե այլ բան նշված չէ	Սովորական բաժնետոմսեր	Սովորական բաժնետոմսեր
	2024թ.	2023թ.
Հայտարարված բաժնետոմսեր		
Սովորական բաժնետոմսերի քանակը, յուրաքանչյուրը՝ 10,000 դրամ	70,000	70,000
Թողարկված և տարվա ընթացքում ամբողջովին վճարված	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի քանակը, յուրաքանչյուրը՝ 10,000 դրամ	**70,000**	**70,000**

Ընկերությունն ունի սովորական բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը հաստատուն եկամտի նկատմամբ իրավունք չունի:

Պահուստային կապիտալ

Պահուստային կապիտալին կուտակված շահույթից կատարվում են հատկացումներ, ինչը կարգավորվում է Ընկերության կանոնադրությամբ:

18 Առևտրային և կրեդիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	479,759	716,864
Հաճախորդներից կանխավճարներ	983,213	744,619
Հատուցումներ աշխատակիցներին	130,541	200,731
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	196,971	247,224
Չօգտագործված արձակուրդային օրերի գծով պահուստ	156,005	202,853
Այլ	20,720	30,026
Ընդամենը առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	**1,967,209**	**2,142,317**

Ապրանքների ձեռքբերման գծով առաջացած պարտավորությունների մարման միջին տևողությունը կազմում է 24 օր (2023թ.՝ 23 օր): Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

Ընկերության արտարժութային ռիսկի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 22-ում:

19 Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում

Ընկերության պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

	Վարկեր և ֆակտորինգ	Փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	840,955	34,520	577,606	1,453,081
Դրամային հոսքերից				
Ստացված գումար	6,336,895	2,170,032	-	8,506,927
Մարումներ	(5,761,550)	(438,625)	(364,978)	(6,565,153)
Վճարված տոկոսներ	(140,720)	-	-	(140,720)
Ոչ դրամային հոսքերից				-
Իրական արժեք	-	-	606,246	606,246
Տոկոսի հաշվեգրում	143,034	-	108,826	251,860
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)	-	-	3,370	3,370
Վերադասակարգում	-	-	(54,291)	(54,291)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**1,418,614**	**1,765,927**	**876,779**	**4,061,320**

	Վարկեր և ֆակտորինգ	Փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
Դրամային հոսքերից				
Ստացված գումար	5,967,154	-	38,532	6,005,686
Մարումներ	(6,639,629)	(406,689)	(314,193)	(7,360,511)
Վճարված տոկոսներ	(154,708)	-	-	(154,708)
Ոչ դրամային հոսքերից				-
Իրական արժեք	-	-	(53,126)	(53,126)
Տոկոսի հաշվեգրում	155,155	-	105,105	260,260
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)	4,465	-	19,430	23,895
Վերադասակարգում	-	-	(1,844)	(1,844)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**751,051**	**1,359,238**	**670,683**	**2,780,972**

20 Կապակցված կողմեր

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են մասնակիցներին, ասոցիացված ընկերությունները, հիմնական ղեկավար անձնակազմը և այլն, ինչպես նկարագրված է ստորև:

Վերահսկողություն

Ընկերության բաժնետերերն են է ՀՀ քաղաքացի Աշոտ Հրաչիկի Վարդանյանը՝ 80.01 տոկոս բաժնեմասնակցությամբ և ՀՀ քաղաքացի Հրաչիկ Աշոտի Վարդնայանը՝ 19.99 տոկոս բաժնեմասնակցությամբ:

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Գործարքներ

	2024թ.	2023թ.
Մասնակից		
Ապրանքների վաճառք	70,972	30,331
Ստացված փոխառություններ	-	2,170,032
Ստացված ծառայություններ	-	100
Փոխառությունների մարում	438,625	438,626
Շահաբաժինների վճարում	-	2,340,900

Մնացորդներ

	2024թ.	2023թ.
Մասնակից		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	2,474
Ստացված փոխառություններ	1,359,238	1,765,927
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	84,000	84,067

Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է վարչական ծախսերում.

	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	42,570	49,089

Մնացորդներ	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ	-	3,322
Չօգտագործված արձակուրդային օրերի գծով պահուստ	1,074	8,096

21 Պայմանականություններ

21.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

21.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

21.3 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարութունը համոզված է, որ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանություններն ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

22 Ֆինանսական գործիքների ռիսկ

Ռիսկի կառավարման քաղաքականությունները և նպատակները

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժութային ռիսկի, և տոկոսադրույքային ռիսկի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթի ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Ընկերության գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Ընկերության՝ արտերկրյա ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով: Բացի այդ Ընկերությունն ունի ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով վարկեր, որն օգտագործվել է ընթացիկ գործունեությունը ֆինանսավորելու համար:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Ընկերությանը ենթարկում են արտարժութային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով.

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2024թ.	ԱՄՆ դոլար	Ռուբլի
Ֆինանսական ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,900	11,883
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**8,900**	**11,883**
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարձակալության գծով պարտավորություն	201,486	-
Բանկային վարկեր	198,280	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**399,766**	**-**
Զուտ արդյունք	**(390,866)**	**11,883**

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2023թ.	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուբլի
Ֆինանսական ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	35,707	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**35,707**	**-**	**-**
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Վարձակալության գծով պարտավորություն	259,233	-	8,667
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	55,452	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**259,233**	**55,452**	**8,667**

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2023թ.	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուբլի
Զուտ արդյունք	**(223,526)**	**(55,452)**	**(8,667)**

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի 10% (2023թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2023թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2023թ.՝ 10%):

Դրամի արժևորումն ԱՄՆ դոլարի և Ռուսական ռուբլու նկատմամբ 10%-ով (2023թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Ռուբլու ազդեցություն	
	2024թ.	2023թ.	2024թ.	2023թ.
Շահույթ կամ վնաս	39,087	22,353	(1,188)	867
	39,087	**22,353**	**(1,188)**	**867**

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժութային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

Տոկոսադրույքային ռիսկի վերլուծություն

Ընկերությունը ենթարկվում է տոկոսադրույքային ռիսկի, քանի որ ունի հաստատուն տոկոսադրույքներով փոխառու միջոցներ: Ընկերությունն այս ռիսկը կառավարում է՝ ապահովելով համապատասխան չափի հաստատուն տոկոսադրույքով փոխառու միջոցներ:

Ստորև ներկայացված զգայունության վերլուծությունն իրականացվել է տոկոսադրույքի 3% փոփոխության համար: 3%-ը ղեկավարության կողմից գնահատված տոկոսադրույքի հավանական փոփոխությունն է:

Եթե տոկոսադրույքը լիներ 3% բարձր/ցածր, իսկ մյուս փոփոխականները մնային հաստատուն, ապա Ընկերության 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթը կնվազեր/կաճեր 25,398 հազար ՀՀ դրամով (2023թ.՝ կաճեր/ կնվազեր 20,883 հազար ՀՀ դրամով):

Պարտքային ռիսկի վերլուծություն

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Ընկերության պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները և առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը:

Պարտքային ռիսկը կառավարվում է խմբային հիմունքով՝ ելնելով Ընկերության պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

Բանկերում պահվող դրամական միջոցների մնացորդների և ավանդների մասով պարտքային ռիսկը կառավարվում է ավանդները տարբեր բանկերում պահելու միջոցով և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական հաստատություններում պահելու միջոցով:

Ընկերությունը շարունակաբար հսկում է հաճախորդների պարտքի հատկանիշները՝ ելնելով պարտքի վարկանիշային քարտից: Եթե հնարավոր է, օգտագործվում են նաև հաճախորդների վերաբերյալ արտաքին վարկանիշներ և/կամ հաշվետվություններ: Ընկերության քաղաքականությունն է համագործակցել միայն վճարունակ գործընկերների հետ: Պարտքերի ժամկետները տատանվում են 30-ից 90 օրերի միջև: Ընթացիկ պարտքային ռիսկը կառավարվում է պարբերական ժամկետային վերլուծություններ կատարելու միջոցով՝ համատեղելով յուրաքանչյուր հաճախորդի համար կրեդիտորական պարտքի սահմանաչափի որոշմամբ:

Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը. «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս առևտրային դեբիտորական պարտքերը գնահատվել են հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ: Դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից:

Ակնկալվող կորուստների դրույքաչափերը հաշվարկվել են՝ հիմնվելով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2024թ. հունվարի 1-ին համապատասխանաբար նախորդող 36 ամսվա ընթացքում վաճառքի դիմաց ստացված վճարումների պատկերի վրա, ինչպես նաև հաշվի առնելով այդ ժամանակամիջոցում ձևավորված պատմական պարտքային կորուստները: Այս պատմական դրույքաչափերը ճշգրտվում են, որպեսզի արտացոլեն ընթացիկ և ապագային վերաբերող մակրոտնտեսական գործոններին, որոնք ազդեցություն ունեն հաճախորդի՝ չվճարված մնացորդը մարելու կարողության վրա: Ընկերությունը գնահատել է, որ ամենահամապատասխան գործոն են հանդիսանում շինարարության ծավալը ՀՆԱ-ի մեջ և ազգային դրամական միավորի արժեզրկման մակարդակը, և ճշգրտում է կորուստների պատմական դրույքաչափերն այդ գործոններով պայմանավորված սպասվող փոփոխությունների չափով: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով պարտքային ռիսկի կարճաժամկետ բնույթը՝ այս մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցությունը հաշվետու ժամանակաշրջանում էական չէ:

Երբ հավանական չէ առևտրային դեբիտորական պարտքերի հավաքագրումը, դրանք դուրս են գրվում (ապաճանաչվում են): Հանձնման-ընդունման կատարողական ակտի ամսաթվից հետո 30 օրվա ընթացքում վճարում չկատարելը և Ընկերության հետ այլընտրանքային վճարման վերաբերյալ համաձայնության չգալը համարվում է գումարի վերադարձման վերաբերյալ խելամիտ սպասումներ չունենալու համար հայտանիշ:

Ելնելով վերը նկարագրվածից՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մնացորդները ներկայացված են հետևյալ աղյուսակներում.

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	Ակնկալվող պարտքային կորուստ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում
Մինչև 30 օր	0.00%	253,980	-
31-ից 60 օր	6.58%	2,591,601	170,426
61-ից 90 օր	0.00%	112	-
90-ից 365 օր	12.67%	1,797	228
365 օրից ավելի	100.00%	21,609	21,609
		2,869,100	**192,263**

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Ակնկալվող պարտքային կորուստ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում
Մինչև 30 օր	2.79%	1,904,432	53,085
31-ից 60 օր	33.85%	328,469	111,185
61-ից 90 օր	35.22%	500	176
90-ից 365 օր	36.27%	36,730	13,321
365 օրից ավելի	100.00%	2,855	2,855
		2,272,986	**180,621**

Իրացվելիության ռիսկի վերլուծություն

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չզեղչված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Ընկերությունը ստիպված կլիներ մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2024թ.

	Անտոկոս	Պարտավորություն ֆինանսական վարձակալության գծով	Գործիքներ հաստատուն տոկոսադրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (12.3%)				
Մինչև 6 ամիս	466,372	165,293	1,061,772	1,693,438
6 ամսից մինչև 1 տարի	143,928	165,293	1,048,517	1,357,738
1-5 տարի	-	588,955	-	588,955
	610,300	**919,541**	**2,110,289**	**3,640,130**

2023թ.	Անտոկոս	Պարտավորություն ֆինանսական վարձակալության գծով	Գործիքներ հաստատուն տոկոսադրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (12.3%)				
Մինչև 6 ամիս	702,536	144,204	784,834	1,631,574
6 ամսից մինչև 1 տարի	215,059	140,707	2,399,707	2,755,473
1-5 տարի	-	752,363	-	752,363
	917,595	**1,037,274**	**3,184,541**	**5,139,410**

Ընկերությունն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը: Ընկերության դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը գերազանցում են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերը:

23 Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

23.1 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Հետևյալ աղյուսակում ցույց են տրված նշված մակարդակները՝ պարբերական սկզբունքով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հիերարխիայում՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է

Ընկերության ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքները համարվում են իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Առևտրային դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները իրացվելի են կամ կարճաժամկետ են, ուստի ենթադրվում է, որ հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

Վարձակալության գծով պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվում է զեղչված դրամական հոսքերի մեթոդով՝ կիրառելով այն շուկայական տոկոսադրույքները, որոնք Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետք է վճարեր համանման ժամկետում և ապահովվածությամբ փոխառություն ստանալու համար՝ համանման տնտեսական միջավայրում համանման արժեքով օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ձեռքբերման նպատակով: Ամենազգալի փոփոխականը զեղչման տոկոսադրույքն է:

Ընկերության ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 2 մակարդակում:

24 Կապիտալի ռիսկի քաղաքականություններ և ընթացակարգեր

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը և բաժնետերերին բավարար եկամուտ մատակարարի:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալն ու կուտակված շահույթը, ինչպես նաև փոխառու միջոցները, որոնք ներառում են փոխառությունները, որոնք բացահայտված են Ծանոթագրություն 12- ում:

Ղեկավարությունը գնահատում է Ընկերության կապիտալի պահանջները, որպեսզի ապահովի ընդհանուր ֆինանսավորման էֆեկտիվ կառուցվածք՝ խուսափելով չափազանց մեծ լծակավորումից (լեվերիջ): Հաշվի են առնվում Ընկերության վարկերի տարբեր դասերի ստորադասության մակարդակները: Ընկերությունը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ ճշգրտելու նպատակով Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժնի գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին, թողարկել նոր բաժնետոմսեր կամ վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու համար:

Ընկերությունը վերահսկում է կապիտալը՝ կիրառելով «զուտ պարտքի» և «ճշգրտված սեփական կապիտալի» հարաբերակցությունը.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Զուտ պարտք		
Վարկեր և փոխառություններ	2,110,289	3,184,541
Հանած՝ ստորադաս վարկ	(1,359,238)	-1,765,927
Հանած՝ Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(240,957)	-68,659
	510,094	**1,349,955**
Ճշգրտված սեփական կապիտալ		
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	2,857,301	1,326,714
Գումարած՝ ստորադաս վարկ	1,359,238	1,765,927
	4,216,539	**3,092,641**
Զուտ պարտքի և ճշգրտված սեփական կապիտալի հարաբերակցության գործակից	**12%**	**44%**